

NOVINE

ZGODOVINSKO DRUŠTVO
Marija

Pobožen, držbeni, pismeni list za vogrske slovence.
PRIHÁJA VSAKO NEDELO.

Cena Novin je na leto:

Doma . . . . . 3 K.
v Ameriko . . . . . 6 K.

Dobijo se
Novine. Marijina list i Kalendar Srca Jezuševoga pri
KLEKL JOŽEVI,
vsek. pleb. v Čerenovevih,
Csorffeld, Zalamegye. Narečina i dopisi se tudi k temi
more pošiljati.

za naročnike Marijinog lista, je Novin cena že
se jih od štirih več na eden naslov pošila, doma 2 K.
v Ameriko vsakem na njegov naslov . . . . . 5 K.
Cena ednoga falata je doma za naročnike Marijinog
lista 4 flere, za nenaročnike 6 flerov.

„Hvalo ti dávam, ka sam ne
tak, kak ovi drúgi.“

— Luk. 18. 11. —

Ljudje radi sodijo eden ovoga. Ne rávno tak, kak té farizeuš, šteri z vonjéčov gizdov gučí od svoje prednosti ino zametáva „ove drúge“, likí tak, kak je že návada med tistimi, šterim v senci lübézen vgasnola ali samo šče malo plahoče. Ete je manják, té je gizdávec, tá je caſūta, ov je tepeš pa té je krivíčen, tisti nori pa nevemo vse, ka ljudje eden na ovoga povejo brezi toga, ka bi si prav premislili, ka gučijo.

Jeli je to slobodno? — Nikak ne! Pri vsem tom, kde ljudje eden ovoga sodijo, se v tom mešajo, ka znánje pa sodbo ne vejo razločiti. Znati, ka je tát zaistino tát, je potrebno. Znati, ka je hotlivec zaistino takši, je tudi potrebno. Kak boš se bráno besnoga psa, či ga ne poznaš? Záto je to znánje in poznanje božnih, grešnih návad lúdi ne prepovedano, nego celo potrebno. Kí mísli, ka so vsi ljudje dobrí, on hítro príde v škrample božnjákov. Záto je potrebno tudi mladíno včisti na to, naj z odpretimi očmi pa vúhami hodi po svetu, ovači jo náglo što oslepí. To je tudi potrebno znati, ka človek sladkim govorom naj ne verje včasi, naj poglédne djánja govornika pa šče te naj pázi na sebę, ár je ne tisti pes nájbole nevaren, šteri ti že ozdaleč protilaja, nego tisti, šteri mírno leží pa te skoči za tebov, kda sí že místo odiše.

To vse telko pomeni, ka znati lagojo návado koga je ne greh.

Ka je pa te greh? Greh je soditi koga za to, ka je takši, ali etakši pa sebę nad njega nadigávatí. To je delao farizeuš. Pa to delajo vsi farizeušje sveta! Z tem ščéjo sebę povékšatí, ka svoje bližnje pred očmi drúgih dolitéžjo.

Pa ne pozábimo reči Jezušove:
„Ne sodíte, ka ne bodete sojeni.“, pa:
„Skakšov merov ví merite, tak de se
merilo tudi vám.“

Nikdár ne moremo to znati, jeli je tisti, koga bi mi meli soditi, nej že popuno pokoro včino ino se pobôšao. Šimon farízeuš je sodo Magdaleno te, kda je ona po nájlepšoj poti pobôšanja hodila. Desnoga razbojnika je sodila vnožina, Jezuš njemi je pa obečao, ka de dnes ešte z njím v paradižomi.

Greh je greh, pa ga nišče nesmê i nemre za jakost držati. Nišče nesmê praviti rekoč: „Vej to nikaj nej, či što rad krádne, morí, praznúje, vužiga, poste prelomláva, k meši ne hodi i t. d. Ár je to kaj! To je greh pa se to ne smê godisti.

Drúgo je pa praviti, ka ete, ali ov je božnják, pa menje vreden, kak jas. To že nišče nemre praviti. Nišče ne vê, kakši bi bio on, či bì bio na ovoga mestí pa tudi to nevê nišče, kak Bog njegove grehe sodí.

Záto ne sodíte, ka ne bote sodjení. Poštujte nemrtelne dûše eden ovoga, ostante bratje v Bogu, bratje, šteri lúbijo tudi tiste brate, kí so na božnoj poti, bratje, šteri molijo eden za ovoga, bratje, šteri kda se ognejo koga, ár njim je ne dobro z njim vkuþprítí, tudi ne sodijo, nego právijo: „Gospodne bodi smíleni mení grešniki pa daj milošeo i pomoč tudi tomu brati mojemi.“

Zenske vojakom te glás pošilamo,

ka vas mirno čakamo. Rade bi vas vidile može, brate in sinove, ali pred zmagov vendar ne. Znamo, da vam z tem trpljenje želimo, ali častno je to. Čisti to dûšo, štero Bog plača. Pa kda vas na potrpežlivost bûdimo, si same tudi podužamo te žare. Orjemo, vla-

čimo, n latimo, kosimo. Možje smo gratale za vas. Iz nami se briga za vas tudi draga dečica. Igrače je odstavila i vpregla se v delo. Dela i moli pa zatajuje se za vas. Keliko vrlih slovenskih deklic in dečecov je skoro vsaki den pri sv. obhajil za dragoga ajteka. Keliki si naložijo zatajovanje za mile vojake! Bi vam naznanile tisto dete, šteri je vzimi zato držalo roko vò z žepa, naj je malo zebé za očé volo? Bi vam povedale, kak se vnogo dete trapi v jeli i píli, naj pomaga vojakom, šterim vnogo kaj zmenjka? Na vas mislico, za vas molijo, za vas se trapiro. Zgodilo se je, da je šolsko dete zato ne znalo naloge v šoli zvršiti, ka je oča 40 dni že ne pisao. Še spati ne moro, teliko zvedavajo po vas, dragi vojaki.

Keliko dobrih dekel i žen pohodi vsaki den Jezuša v oltarskom svestvi za vas, keliko se molí i preciščava za vas. Neštete poslušajo samo za vas več meš, ležejo kesno, stanejo rano, naj vam Srce Jezusovo samo dosta oj dosta blagoslova deli. Slabe smo v teli, ali poštene v ljubezni i verne. Istina, ka je tū pa tam med jezerimi i jezerimi štera zablodila, ali jezere pa jezere so čiste, verne, zveste ostale vam, pa čakajo vas. Ne bojte se nas čeravno slepi, čonklavi, plantavi pridete. Mi smo oblubile vernost vam, zdržale jo bomo. Želite zgled? Povemo vam. Zaročnik je zgubo pogled svojih očih vuvojski i je pisati dao svojoj zaročnici, ka je oslepno, naj si vzeme drúgoga. Pa plemenita zaročnica je odgovorila to, ka se je z slepim vojakom dala zdati pred božjim oltarom.

Pridite samo, pridite z kakšté hromim telom, samo pridite čisti domo. Nečistoča naj vas samo ne ognusi, za drúgo ne pitamo. Zvedile smo naime od ništernih, ka za strelnimi jarkami i v bolnišnicah nečistujejo. V teh roki

je meč vražje orožje. Tei naj ne mislico na čiste slovenske svoje žene i zaročnice. Znamo, ka je nej mnogo teih, ali niti tei ne bi smeli biti. Naj se pobolšajo naj se ščistijo dūšo, te je sprejmemo nazaj v svojo držbo. To naznanajo slovenskim vojakom

Slovenske ženske i dekle.

Bojna.

V Budapesti, v kapeli sv. Štefana, našega krala, se je pred njegovov svetov desnov rokov osemnevna pobožnost vršila, šter se je dnes dokončala. Imenitni cerkveni govorniki so vsaki den gučali k srcam vogrskim, da bi se odprla v teh strašnih dnevah i se genola, podala na pot, štero je tlačo sv. Štefan. To, samo to reši našo domovino. Te naš sveti i predober kralj je v Marijino obrambo zročo celo Vogrsko, vse njene narode i dobra mati je sprejela té dár pa nas je že skoro jezero let čuvala, branila i rešila iz nezmenih nevolj i jofov. Denešnjih nas tudi bo, če se povrnemo tá nazaj, kam nas je sv. Štefan zročo, k bl. D. Mariji. Ponizno prosimo vse vojake in domače, naj zmolijo, če več ne edno zdravomarjo pred 2. septembrom, ali za njim osem dni sporedoma na čast sv. Štefani za tiste Vogre, šteroga koli maternoga jekika so, ki Bl. D. Marije ne poznajo i jo preklinjanjo. Sept. 2-ga sveti naime cela mati cerkev god sv. Štefana, našega kralja. Kda de Vogrska država nazaj Marijina, de znova blažena, de čutila mogočno njen varstvo i pomoč svojega svetoga kralja. Glejmo zdaj poročila z bojišč:

Rusko bojišče. V Galiciji so türske čete odbile ruske napade. V Bukovini naše čete dale rivlejo nazaj Ruse. Do 1000 jih je znova zgrabljenih. *Magura* goro na vogrskoj meji smo nazaj dobili, 600 Rusov vlovili i 2 strojnivi puški zaplenili. Od *Zabieja* na zapad so se naše čete iz pred sovražnov premičev proti vogrskoj meji potegnole. Od Pinska dol na zapad od jezere *Nobel* so Rusi odbiti; 323 jih je zgrabljenih i 4 strojne puške zaplenjene.

Bolgarsko bojišče. Naše čete so zasedle grčko mesto *Florino*, štero so predtem Srbi meli. Bulgari naznanili offenzivo proti našim sovražnikom. Na Balkani se zdaj znova začnejo srdití boji.

Na türskem bojišči. Türki Ruse povsod rivlejo nazaj.

Francozko-angleško bojišče. Večinoma je ostala kak je bilo. Nemci vsaki napad odbijejo, samo tū pa tam se posreči sovražniki šteri sto meter napredūvati. — V zahodnoj Afriki so

Angleži Nemcom odvzeli nemško misijonsko pokrajino: *Njassa*.

Talijansko bojišče. Talijan ne vupa ljudi seliti v razdroto Gorico, naše topničarje močno strelajo v tisti kraj. Po krivici dobljeno mesto ne nosi sreče Italijanom. Pristanišče v Veneziji so njemi naši letalci rezstrelili, z arzenalom je mogo v drugo mesto pobegnoti odtec, potopila se njemi je velika vojna ladja, doma v *Rimini* pa potres kolejudi i podira poslopja. — Vsaki talijanski napad so naše čete odbile, 110 Talijanov vlovile i nekaj strliva zaplenile.

Dom i svet.

Vladne edredbe. Središče za kavo je v imeni vlade do sept. 16-ga ceno kave določilo od 9 kor. do 14 kor. 40 f. po kili. V trgovinah se sme še 2% dragše tržiti. — Od 1-ga septembra mao je 100 kil otrobov cena 20 kron. — Iz pšenice se more odsehmah 84, od zita pa 85 kil semleti na melo pri 100 kilah zrnja. Cena ostane. — Do 31-ga augusta se more notrijaviti pri notariuši, če što od 100 kil više konopljal ali konopljenoga prediva ma za odajo. Cena konopeo je od 16 kor. 50 fil. do 30 kor. prediva pa od 300 kor. do 500 koron po 100 kil., pozderja pa od 100 kor. do 140 kor. Ki do aug. 31. oda, dobi zvün naznanjene cene še 20% v dár, ki do 30 septembra odá, tisti pa 10% v dár više cene; ki sledkar odajo, samo više povedano ceno dobijo.

Anglija. Pri Svetoj stolici je imenovan grof *Salis* za novoga angležkoga poslanika.

Pismo na bojišče.

Mirati je strašno. Že drevo gledati, kda se podira, za srce lovi človeka, pa drevo ne čuti svojega konca. Ljubljeno cvetoče rožice, silje če slana v mori, do joča gene vnogome mehko srce, svojega maršeta ali druge stvari pogin pa v glasni joč zapela ne ednoga gospodara. Pa te reči, stvari nemajo dūše, nemajo pameti, ne čutijo premisljeno, ne ljubijo srčno. I če je vendar z jočom pomilujemo, človeka mirajočega ne bomo stem! Zvedeli smo, ka so na velikomešo igrali i plesali na proščenji, oj pa keliki so ravno te den na kravilih bojiščah dūšo pūščali pa čakali pomoč ravno od teh, štere je vrag, na posvetnost, pijanost, i druge grehe zapelao! Nesrečni i nesmileni ljudje, pa mislite, da vi ne te vmirali? Pri nemoj stvari, kda zginjava, jočete, pri človeki vašem brati po Jezusi i Mariji, pa juhvčete, plešete, pijančivate? Siro-

maški Jezus ti! Te si ti zato viso tri duge, temne vüre na trdom lesi križa i zato mirao tak teško, kak niše več, ka bi mi kre vmirajočih jeli, pili, plesali i se norčarili? Zato si vmirao tak bridko, naj vmirajoči vsmilenje najde pri živočih, naj njim tei pomagajo srečno dūšo pustiti. I mnogi neščeo. Kda ta trdokorna srca vidim, ne morem delati drugo, kak ti dragi Jezus nad vkorim Jeruzalemom; jokati. Jokati, ka se mnoge dūše „ne spoznale den svojega pohodenja;“ ej da, sledkar se več ne obiščejo z božov miloščov.

Pozdrav z bojišča.

Srčen pozdrav vam pošlemo za slovo, mi slovenski dečki, ki smo zdaj junija 15-ga šli na bojno pole. Nego prle, kak bi vam dale pisali, se poklonimo: „Hvalen bodi Ježuš Kristuš!“ Nadale vam pa naznanimo, ka nas je več slovenski vojakov v kūp, mi, šteri smo se že ob drugim podali z božov pomočjov na neprijatelja, ka bi branili domovino i odbili k nam vdirajočega sovražnika.

Pred par tjedni smo ešče doma bili na sloboščini, zdaj smo pa že daleč od vas pred neprijateljem vu visikih goraj bukovinskih. Kak veseli smo bili te, gda smo se z vami pogovarjali. Tak smo zdaj ravno tužni i žalostni. Daleč smo od vas; naše pribivališče je v goščaj, v logaj na visikih planinaj pod milov nebov, kje je viher naše veselje odneso, te, gda smo odstavili našo lubo domovino. Mi pa, čiravno smo na svojem zdravji slabí, nateliko se ešče i tak kuražno držimo, ka se neprijatelja ne zbojimo; nej smo ga samo že ednok odbili s toga kraja, pa či je zdaj nazaj prišeo, ga z božov pomočjov pali obladamo; ve se že obrne i pred nami svoje strelne jarke vosprazno, i spravo se na pot proti domi; v časi se obrača kaj nazaj, ka te pa bole beži. Dostakrat je strahšno naše bitje; ali mi se v g. Boga pa v bl. Dev. Marijo vüpamo. Ali čiravno smo v velkoj nevarnosti, se itak z mislimo na naš veseli kraj, gde smo gori zrasli i kje smo svoje drage pustili i nehali. Bog zna, či mo se gda pa vidili i veselili.

Odišli smo! Daleč od vas v tujinski orsag, gde vnočoga čaka tužna smart, hladna zemla, melen grob. Bog zna keliko de nas med pokojnimi, dokeč te slove pred vas pridejo. Nevemo, gde i gda mo mogli mreti, zato ščemo pripravljeni biti i vzeti slovo od svojih lübih, dokeč smo ešče mogoci. Srčno vas vse pozdravimo, znam, zadnjikrat! Z dalečega vam pravimo: Z Bogom! Z Bogom! Lubi starši, šteri se žalostite za nas, domo ste nas čakali i mi se od vas v tujinski kraj obračamo, ne žalostite se, boža vola je, molite za nas, prosite nebesko Mater za srečno povrnitev. Srce Ježušovo nam naj bo v tolažbo.

Tudi z Bogom lübi brati, šteri ste že tudi pod orožjom i znami trpite na bojnih polaj in se vojujete za domači kraj. Bog nam pomagaj, ka enkrat pridemo nazaj. Z Bogom sestre drage, molite za nas gostokrat in darujte sv. meše i sv. obhajile za nas, ka mo lezej trpeli i zmagali neprijatelja. Z Bogom lübe žene, ne jočite se za svoje može, šterim je vsakša nevola vekše trpljenje; milostivna Mati pomenjša vašo žalost!

Tudi z Bogom pravimo vsem našim dobročinitelom, dühovnim pastérom, od šterih smo se bogabojaznost naveli, šteri so nas zdemi z presv. Oltarskim svetstvom poslali, i zdaj izda nam v sveti mešaj pomagajo, zdaj, kda smo najbole potrebni i gda se v večnost selimo. Oj prosite lübl. Jezuša, naj nam vsem odpusti. Z Bogom rodbina, sosedje, prijateji, pajdaše dragi, ž šterimi smo lepe slovenske pesmi spevali, zdaj smo vse razstopeni, i nas čaka tužna smrt. Vnogi že spijo sladki sen mra. Bog njim daj vekivečen pokoj.

Z Bogom Slovenski kraj tudi naše fare i čevci Novin; vas prosimo vse, ki mate priliko večkrat pred skritoga Jezuša idti, molite za nas, ka se včakamo hitro želnoga mera. Molite bar edno zdravo Marijo za nas, ka de nam pomagala v smrtnoj véri. Slavic Matjaš, Košar Jožef z Beltinec; Sobotin Matjaš, Berendiaš Ferenc z Gančanov; Horvat Ignac, Ulen András z Lipovec; Tkalec Jožef, Lütar Martin z Čerensovec; Rožmann Štefan z Bogojine, v (Filovec oženjeni) Petek Mihály z Ižekovec, vojaki 20. dpp. zdaj vdeljeni k žandarskomi pešpolki.

Glási.

Od naših vojakov. Ranjeni so: Večič Štefan, Jeneš Ivan poddesetnik i Marič Mihaly (teško ranjen) z Odranec, Gerič Martin i Žižek Štefan z V. Polane p. 48. pp.; Krauthaker Ferenc, domobr. 20. dpp. z Bratonec; Balažic Matjaš z Beltinec; Fotivec Matjaš p. 76. pp. z Žižkov, Horvat Sabo Matjaš z Trnja, husar dombr. Mrtvi so: Magdič Anton z Renkovec, povrgo gosto drobno dečico i tužno dečico; Lütar Ivan z Crensovec pešak 48. pp. zapušto žalostno tovarišico; (na glas dao stražamester Mujdrica Janoš;) Kúčan Ludovik častniški namestnik iz Križevca, 25 let star mladenec, veselje svojih starišov, ki se je dve leti borio junaško za domovino i zdaj še z bratom Jožefom drugoč pohoditi svoje stariše, šteri je pa tudi ali mrtev, ali zgrabljen, kak vse to naznanja desetnik Sinkéc Koloman. Srce Jezusovo bodi smileno njihovim dušam! Vlovljen je: Jauk Mihal, četovodja topničarski z Krašič. Keréč Franc z Prosečkevesi, Škafar Jožef z Beltinec; Kumin Janoš z Satahovec.

Pohvaljeni je 48. pešpolk od vojaškoga poveljništva zavolo junaštva. Odlikovali so se na talijanskem bojišči. To priznanje nas tem bole veseli, da v tom polki mnogo Slovencov služi iz zalavske županije.

Odlikevan je: Gjura Jožef, četovodja v žand. p. z Gornje Bistrice z srebrnov hrabrostnov svetinjov 2. reda. Kúčan Ludovik, častniški namestnik iz Križevca, šteroga junaško smart smo više naznali, je dobo tri svetinje zavolo vitéštva; Čeh Štefan z Nedelice z srebrnov hrabrostnov svetinjov. Svetinja njemi je v Šoboti prekdana, kje se vrači. Na talijanskem bojišči je zgubo desno roko.

Mrtev je g. Franc Seršen veletrgovec i veleposestnik iz Ljutomera, (Lotmerk.) Mro je aug. 13. in pokopan ravno na god svoje gospe, na Velikomešo. Doživo je 65 let. Bolehal je mnogo let i bio dvakrat operiran na želodci. — Nam zalavskim Slovencem, predvsem pa slovenskim dühovnikom ostane v blagom spomini bio nam je dober prijatelj in dobrotnik. Iz srca ga obžalujemo. Plačnik njemi budi sam dober Bog, njegovojo ostaloj družini pa tolažnik. Ta žela in naša molitev budi naše sožalje.

Pozdrav pošiljajo Zsoldos Štefan, pešak 48 pp. z Trnja Črensovskij farnikom i dühovnikom; prosi njuve goreče molitve za žene, ka verno zdržijo hišnoga zakona svetstvo; na sloboščini doma je naime ništerne vido v krčmo iti zapelavat mladino, štere može na bojišči majo; Gomboc Franc z Gederevec, dom. 5. dpp. vsem Slovencom z svojimi slovenskimi pajdaši vred i prosi njuve pobožne molitve, ka do lezej prenašali svoje nevole i naj hitrej pride blaženi mir; Horvat Matjaš telefonist 34. od. z Gančan: naznanja, ka včasi po tri noči čte i razлага Vogrom pa Nemcom i Bošnjakom List in Novine, šteri njim prinašajo pravo veselje; milo misli na dragi slovenski kraj, šteri je, kak en Bošnjak, ki je v njem hodo, tudi trdi, jako lepi, vsem Slovencom Szeredi Janoš z Bogojine, Brünec Mihal z Dokležova, Tratnjek Štefan z Renkovec; poše vsaki 2 kor. in eden mladenec z Beltinec 6 kor. na podporo, naj se širijo slovenske Novine i prosija vseh molitve, ár je v velkoj nevarnosti.

Zenska Zverina. Hozjan Jožef z Črensovec, šteri je vdeljen med žandarski bataljon v Szekesfehérvári nam piše sledečo grozovitost. V Márjás občini je proščenje bilo aug. 13.-ga že vudné so se bili „pobožni romarje,“ zato so žandarje pomoč iskali pri vojski. Lázár Jožef četovodja i jaz poslaniva žandarom v pomoč. Pri ednom gradi smo se z žandari zišli. V senci si dolsedemo. V kratkom tam mimo

jočeta dve deklički, edna 6, druga 8 let stara. Kda smo jih ve pitali zakaj jočete, sta odgovorila, ka ateka iščeta. Nočoj so prišli domo, njima cuker prinesli, zdaj jih pa nega. Kje so pa spali? pitamo. Ta, kje prle Rus. Včasi smo znali, ka se je tū nikaj zgodilo. Idemo tá. Pitamo za gospoda. Gospa odgovori, ka ga že dve leti čaka, da bi bar prišo že ednok. Nikaj je ne ovadila. Idemo zdaj k Rusi pa ga zvezemo. Té nam je ovado, ka dnes, kda je stano, je prišla k njemi gospa ga nagučala, naj moža vmori. I te nesrečen je res vzeo sekiro, pa je spajočemi glavo razkalao. Mrtvo telo sta te v pivnici zakopala. Idemo v pivnico, damo jo odkopati i 34 let star lepi, mladi mož, poročnik Albert Ladislav z razsekano glavov pred nami leži. Komisija je prišla i vse preglednola. Na našo preiskavo je pa tá zverina te nadale ovadila, ka je mož njej pisao, ka domo pride, a ona njemi je odgovorila, naj neide, rajši zavitek poše za njim. I to je tudi včinila. On je pa prle odišo, kak bi zavitek dobo. Nahitroma so zdaj brzojavili v Varšavo, kje je vojaško službo opravljao mož, naj zavitek preglednejo. Brzovav je kesno prišo. Iz počač poslanih sta jela sluga pokojnega poročnika pa en drugi častnik. Oba sta vmrila. Jed je bila rastrupena (zagiftana.) — Zaistino ženska zverina. Ali ve že dobi svojo zaslüzeno kazen.

Glas z Karpatov. Slavic Matjaš, poddesetnik žandarskoga polka nam piše: „Želem njim zdravje od Srca Jezušovoga, ka do skem v vekšoj meri mogli širiti te slovenski tisk, šteroga mi slovenski vojaki tak žmetno čakamo; da bi ga bár bole pogostci vdablali, ar nas vsikdar jako razveseli i tolaži. Naznam njim tudi, velč. gospod, pár reči od našega bojišča. Veliko zimo trpimo. V teh planinah je že tak mrzlo, kak prinas okoli Vsehsvetcov. Slabi smo i malo preteško prenašamo to zimo. Ide pa li. Zvün topniškoga ognja smo ne meli bitke, te je pa tri dni strahovito divjao. Čeravno so Rusi večkrat v naše jarke zadeli, smo nikše zgube nej meli. Dober Bog je tak zravnalo, ka so vojaki pred malim časom vseli odišli od tistoga mesta, kam je granata priletela. Rusi so nam pismo nalezli z tem pozivom: „Madjari ne strelajte, mi tudi ne bomo pa dajte nam nazaj Varšavo te dobite nazaj Černovice.“ — Od nas na levo stran pri Kirlibabi so močne bitke, v šterih so naše čete Ruse odbile, ka so se mogli nazaj potegnoti i velike zgube še meli. — Prosimo slovenski vojaki vseh Slovencov molitve.

Na koj pela podpora. Iz Štrigove nam pišejo, ka se je tam edna „sirota“, kda je podpora dobila, dala od krčme do krčme voziti. Vozili so jo pa takši konjiči, kakših niti nemški casar nema. Ti konjiči so samo glave meli konjske, noge so človeče bile. Dva moška sta za piti vozila to siroto.“ Pravijo, ka je ta ženska odnorela, kda je na kola sedla. Zaistino nači je moglo biti. Ali, ka sta tistiva moška tudi ne čedniva bila, je tembole istina.

Navuk za tretji red i blagoslavljanie rož Marijinih sedmerih radostih be dnes, 27.-ga aug. v Črensovcih popoldnevi ob treh.

Lük, steri kilo má. V Črensovcih v ograček našega vredništva je zraseo te lük. Edna glava lüka ma napuni edno kilo. Mnoga gospodarica bi rada znala, od česa je tak zraseo. Odgovorimo. Zemlja more biti globoka prekopana, že v jesén pognojena i redka, to je, če je ne pesična ali kamena, naj se malo peska zmeša v gredo; lük pa naj samo korenje má v zemlji, jaboko je naj više zemlje. Se ve, da grede moro biti na sunčnatom i ne na senčnatom prostori.

Teško je ranjen slovenski letalec Hosjan Stefan štabni narednik. Više Gorice je krožo i dve sovražni letali dolstrela; tū je dobro teško rano. V taborškoj bolnišnici ga je pohodo sam Jožef nadvojvoda i vložo prošnjo, da dobi zlato svetinjo. Z bojišča je spravljen v Kanižo v bolnišnico i se žebole čuti.

Podugša se sloboščina do novembra 30.-ga za tiste meštare i poladelce, štirim preteče sept. 30.-ga. Morejo se glasiti pri okrajnom, glavari z svedočanstvom od notariusa dobljenim. Tū je ne guč od onih, ki so iz bojišča pusteni na sloboščino.

Slovo vzemejo Kosednar Franc z Gedevec, Horvat Franc z Tišine, Horvat Alojz z Gradišča, domobranci 18 dpp. od svojih domačih z žalostnim srcem ali vendar potolaženi zato, ka ido za domovino trpet i se nadejaja, ka zmage venec prinesejo domo; od cerkve tišinske, kje so teliko dobrega čuli i vseh farnikov, šterim se v molitve priporočijo. Trplan Jožef z Kükečkoga, pešak 83. pp. od svoje betežaste, tužne matera, oče, sester i brata, šteroga že 15 mescov nej video, od krstne in firmamske botrine, tetice, svaka, rodbine, sosedov. Zbogom veli vsem i prosi Jezušovo i Marijino Srce, da bi se mogli še ednak viditi; Gajži Martin z D. Bistrice od žandarskoga polka, od svojih domačih, domačih dühovnikov, tretjerednikov, črensovskie fare i slovenske krajine; prosi vseh molitev za trpeče vojake, ka do mogli nazaj priti v svoj rojstni dom; Klár Jožef, Puhan Janoš z Bükkovnice, Prša Martin z Tešanovec, Ferčak Stefan z Renkovec, Gomboc Pavel z Ivanec, Osláj Jožef i Stefan z Filovec, pešaki 48 pp. od starišč, bratov, sestér, rodbine, poznancov, prijatelov i Horvat Stefan z Ivanec tudi od žene, deteta, od vseh dühovnikov posebno od bogojanskoga g. pl. od slovenskega doma. Prosijo vseh molitve, ka do znali sovražnika premagati i domovino resili, i tudi zato, ka se nadomesti njihova zamuda, zato ka ona po nedelah ne morejo hoditi k božji službi, nego vojaške vaje opravljajo; ve gda njim čas dopušča, se zato z Boga ne spozabijo.

Na podporo Marijinskoga Lista i Novin so darovali: Martjanska fara 100 K; i prle izkazano 4 = 104 K. Črensovskia fara: Črensovci: Golinar Lovrenc nabral 55 K 33 fil., Horvat Jožef 136 K 12 fil., pred tem izkazano 18 K 40 fil. Horvat Janoš 5 K, Kolenko Peter 5 K, Utroča Mihaly 4 K, Matač Roza 1 K, Kolenko Treza 2 K, Cigan Aga 8 K, Žaiig Kata 2 K = 237 K 82 fil.;

Dolnja Bistrica: Kreslin Jožefa žena 1 K, Smolkoč Jožef 2 K, Cigan Ivan 2 K, Lonec Maria 60 fil., Sobečan Kata 1 K, Maučec Maria nabrala 76 K 30 fil., Kohek Mihal 1 K, Djorek Marija 1 K, prle izkazano 36 K 10 fil. — 123 K;

Srednja Bistrica: Horvat Lena 20 K, Hren Ivan nabral 55 K, Tkalec Magda 50 fil., Stemer Juriš 10 K, prle izkazano 25 K = 110 K 50 fil.;

Gornja Bistrica: Tkalec Marija 2 K, Jakšič Bárka 2 K, Kolenko Martin nabral 35 K 40 fil., Franc Jožef žena 2 K, Krampač Štefan nabral 155 K 90 fil., Jakšič Marta 2 K, prle izkazano 4 K = 203 K 30 fil.;

Trnje: Horvat Janoš nabral 23 K 40 f., Horvat S. Marija 6 K, Stanko Mihal nabral 33 K 50 fil., Tkalec Aua nabrala 70 K fil., Kováč Petra žena 3 K, prle izkazano 27 K 60 f. = 163 K 60 fil.;

Žički: Prša Janeš nabral 62 K, Koštric Jožef 70 K 58 fil., prle izkazano 6 K = 138 K 58 fil.

Cela črensovskia fara dala od junija 18.-gl do aug. 20.-ga 976 K 80 fil. Bog lepo plati! Darovnike prihodnji objavimo.

Naprej v življenju pridejo samo tisti ljudje, šteri so točni, zaneslivci. Zavolo teh svojstev more meti človek dobro pa tečno idočo vüre. Slabe vüre, štere gosto henjavlejo, hitro se pokvarjajoče bazarne vüre, delajo dosta nevole, zamude, pa žalosti. Toga se najlepši tak občuvamo, če si kupimo dobrodočo, zaneslive švicarsko vüro od stare svetovno znane tvrdke H. Suttner, Ljubljana, št. 945. Že za 4 K 10 f. se dobi anker remontoir vüra roskopfovoga sistema, mala niklasta verižica za 1 krono. Bogato izbiro vüri, verižic, zlatih pa srebrih reči i. t. d. najdete v bogato ilustriranom krasnom ceniki tvrdke H. Suttner, štera ma svojo lastno tovarno vüri na Švicarskom, pa zavolo toga razpošila po najnižjoj tovarniškoj ceni.

Pošta.

Ferčak Pavel. Steelton. Penez je več prišlo, samo da ne vem, što je poslao. Odgovorite, keliko koron ste poslali i šteri den pa po šteroj banki? Litropi sem odposlao Novine in Liste približno od polletta. Duge je hodilo vaše pismo. — **Sakovič Ivan. Zenkovci.** Dobo sem 20 K. Bog lepo plati. Od Pintarič Feranca žene danive 2 K ste pozabili pridjeti. To na podporo pride, kda ob priliki dopošlete. Molitve ne izostanejo.

Darovi, šteri trajno veselijo,

pa šteri napravijo čast darovački, se kupujejo v svetovnoj tvrdki Suttner, šteroga blago vživilo svetovni glas. Sto kupuje dare v nikajvrednih bazarj, en da darovanci sam-nevolo, sebe pa postavlja v slab spomin. Zahajte na dopisnici

veliki

Cenik

z jezerami slik de zebston i franko

Št.	115 double zlati ovratnik	—	K	2·35
"	845 14 karatna zlata verižica	—	"	32—
"	96 double zlata verižica za vüro	—	"	7—
"	2318 srebrni masivni lanček	—	"	5·50
"	2706 srebrno ceevo (sv. podobica)	—	"	2·30
"	25 pozlačeni srebrni križec	—	"	2·70
"	328 double zlata narokvica	—	"	2·70
"	1142 srebrna igla pribadača	—	"	2·50
"	283 srebrni privesek	—	"	1—
"	282 emajlirano srebrno ceevo	—	"	1·10
"	470 double zlato ceevo	—	"	1·20
"	1565 14 kar. zlati vühani	—	"	12—
"	1677 srebrni vühani	—	"	1—
"	1241 dalnogled	—	"	13—
"	259 srebrna jedilne orodje za	—	"	
	12 oseb	—	"	19—
"	211 srebrni prstan s kamnom	—	"	—90
"	1063 pozlačeni srebrni prstan	—	"	2·70
"	182 14 karatni zlati prstan	—	"	12·50

Na jezere priznalnih pisem

dobi trvdka!

Edno zmed njih se glasi:

Nadignjena samo zavolo točnega dobavljanja!

„... najbolje me je nadignelo, ka ste mi Vi one dare za mojih 19 vnukov tak točno poslali pred Božičom!“

Klanjec.

Hermina Floegel,
vdova zemlomerca.

V ceniki najdete primeren dar za vsako priliko.

Lastna znamka „IKO“ je svetovnega glasa.

Krasen cenik zebston i franko.

Pošita	Zlato vüro leko	Ka se ne
po povzetji ali pa či se penezi naprej pošlejo.	dobi vsaki kúpec zeb- ston. Več se zvedi v krasnom ceniki.	vidi, se zameni.

Vsaka vüra je točno vrejena, namazana, pa se zapira brezi prašenja. Vso zlato pa srebrno blago je službeno označeno.

Lastna vüra tovarna na Švicarskom.

H. SUTTNER sumo Ljubljani št. 945 (Laibach).

Nema podržnice.

Krčanska svetovna razpošilnica.

Nema podržnice.